

טיוטת חוק סמכויות לשם שמירה על ביטחון הציבור (תיקון מס. 5 והוראת שעה),
התשע"ח-2017 – הסמכת ועדת השרים לענייני חקיקה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ם :

- א. לאשר עקרונית את טיוטת חוק סמכויות לשם שמירה על ביטחון הציבור (תיקון מס. 5 והוראת שעה), התשע"ח-2017 המצורפת בזה.
- ב. להסמיך את ועדת השרים לענייני חקיקה לאשר, על דעת הממשלה, את נוסחה הסופי של הצעת החוק שתוגש לכנסת.

דברי הסבר

רקע כללי

בהמשך להוראת השעה שנוספה לחוק סמכויות לשם שמירה על ביטחון הציבור בתיקון מס' 5 משנת 2016, מוצע לתקן חוק זה ולהאריך את הוראת השעה בשלוש שנים נוספות, במטרה להעמיד לרשות המשטרה מכלול של סמכויות המיועדות לתת מענה למלחמה בארגוני הטרור, תוך מתן סמכות לשוטרים לחפש על גופו של אדם במקום המוכרז כמועד לפעילות חבלנית עוינת, כך שתאפשר עריכת חיפוש אף אם לא התעורר חשד מוקדם לגבי אותו אדם בנוגע לנשיאת נשק או שימוש בו. הארכת הוראת השעה תאפשר למשטרה להתמודד עם המצב הביטחוני המורכב במדינת ישראל, ותעניק לשוטרים מגוון כלים אותם יוכלו להפעיל בהתאם למצב בשטח.

מוצע להביא לאישור הממשלה את טיוטת החוק האמורה, המתקנת את חוק סמכויות לשם שמירה על ביטחון הציבור (תיקון מס' 5 והוראת שעה), התשע"ו-2016, והמציעה להאריך את הוראת השעה הצמודה לתיקון מס' 5 לחוק בשלוש שנים נוספות, על מנת שמשטרת ישראל תוכל להמשיך ולבחון את התועלת הכרוכה בשימוש בכלי זה.

המועד האחרון להערות הציבור לאחר הפצת התזכיר הינו ביום 23.11.2017. ככל שיתקבלו הערות שיחייבו שינוי בנוסח המוצע, המשרד לביטחון הפנים ישלח עדכון בהתאם.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

אין השפעה על משק המדינה.

תקציב

לא נדרש.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

אין השפעה.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

לא רלוונטי.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

אין החלטות קודמות.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

חוות דעתו של היועץ המשפטי לביטחון הפנים, מצ"ב.

סיווגים

סיווג ראשי : 07 חקיקה ממשלתית ;

תחום פעולה עיקרי : 07 אכיפת החוק ;

מוגש על ידי השר לביטחון הפנים

ד' בכסלו התשע"ח

22 בנובמבר 2017

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלת ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה:

לאשר כי טיוטת החוק המתקנת את חוק סמכויות לשם שמירה על ביטחון הציבור (תיקון מס' 5 והוראת שעה), התשע"ו-2016, המצורפת בזה הינה על דעת הממשלה.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

בשנת 2016, חוק חוק סמכויות לשם שמירה על ביטחון הציבור (תיקון מס' 5 והוראת שעה), התשע"ו – 2016. בין היתר, תיקון זה העניק לשוטרים סמכות לחפש על גופו של אדם במקום המוכרז כמועד לפעילות חבלנית עוינת, כך שתתאפשר עריכת חיפוש אף אם לא התעורר חשד מוקדם לגבי אותו אדם בנוגע לנשיאת נשק או שימוש בו. המטרה הייתה להעמיד לרשות המשטרה מכלול של סמכויות המיועדות לתת מענה למלחמה בארגוני הטרור. כדי למזער את הפגיעה בזכויות הפרט צומצמה מטרת החיפוש לאיתור כלי נשק בלבד והוגבלה במקום ובזמן.

המצב הביטחוני המורכב מחייב כי למשטרת ישראל יהיו מגוון כלים אותם יוכלו להפעיל בהתאם למצב בשטח. משטרת ישראל השתמשה עד כה במשורה בסמכות להכריז על מקום כמועד לפעילות חבלנית עוינת, מתוך מחשבה על האיזון המורכב שבין הפגיעה בזכויות הפרט לצורך בשמירה על ביטחון הציבור.

על כן, מוצע להאריך את הוראת השעה הצמודה לתיקון מס' 5 לחוק בשלוש שנים נוספות, על מנת שמשטרת ישראל תוכל להמשיך ולבחון את התועלת הכרוכה בשימוש בכלי זה.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

אין קשיים משפטיים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

לא רלוונטי.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

יואל הדר, עו"ד

היועץ המשפטי

המשרד לביטחון הפנים

תומך בהצעת ההחלטה ובקידום הליך החקיקה.

טיוטת חוק

א. שם החוק המוצע

הצעת חוק לתיקון חוק סמכויות לשם שמירה על ביטחון הציבור (תיקון מס' 5 והוראת שעה) התשע"ח – 2017.¹

ב. מטרת החוק המוצע והצורך בו

בשנת 2016, חוקק חוק סמכויות לשם שמירה על ביטחון הציבור (תיקון מס' 5 והוראת שעה), התשע"ו – 2016. בין היתר, תיקון זה העניק לשוטרים סמכות לחפש על גופו של אדם במקום המוכרז כמועד לפעילות חבלנית עוינת, כך שתתאפשר עריכת חיפוש אף אם לא התערור חשד מוקדם לגבי אותו אדם בנוגע לנשיאת נשק או שימוש בו. המטרה הייתה להעמיד לרשות המשטרה מכלול של סמכויות המיועדות לתת מענה למלחמה בארגוני הטרור. כדי למזער את הפגיעה בזכויות הפרט צומצמה מטרת החיפוש לאיתור כלי נשק בלבד והוגבלה במקום ובזמן.

המצב הביטחוני המורכב מחייב כי למשטרת ישראל יהיו מגוון כלים אותם יוכלו להפעיל בהתאם למצב בשטח. משטרת ישראל השתמשה עד כה במשורה בסמכותה להכריז על מקום כמועד לפעילות חבלנית עוינת, מתוך מחשבה על האיזון המורכב שבין הפגיעה בזכויות הפרט לצורך בשמירה על ביטחון הציבור.

במהלך השנים 2016-2017 השתמשה משטרת ישראל בסמכותה 6 פעמים: במחוז ת"א בעת מצעדי הגאווה בשנים 2016-2017 ובתקופת חג עיד אל פיטר בשנת 2017; במחוז דרום בעת מצעד הגאווה באשדוד בשנת 2016 ובמצעד הגאווה בבאר שבע בשנת 2017 ובמחוז החוף במצעד הגאווה בשנת 2017.

על כן, יש מקום להאריך את הוראת השעה הצמודה לתיקון מס' 5 לחוק בשלוש שנים נוספות, על מנת שמשטרת ישראל תוכל להמשיך ולבחון את התועלת הכרוכה בשימוש בכלי זה.

¹ ס"ח התשע"ו, עמ' 532.

הארכת הוראת השעה הצמודה לסעיף 6 לחוק סמכויות לשם שמירה על ביטחון הציבור, תשס"ה – 2005², בשלוש שנים נוספות עד ליום 31 בדצמבר 2020.

ד. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה, על תקנים במשרדי ממשלה ועל ההיבט המינהלי:

לא צפויה השפעה.

ה. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים:

יתוקן סעיף 2 לחוק סמכויות לשם שמירה על ביטחון הציבור (תיקון מס' 5 והוראת שעה) התשע"ו – 2016.

ו. הופץ תזכיר חוק בתאריך 9.11.2017

טרם נתקבלו הערות

ז. המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (פלילי) סמך ידו על נוסח הצעת החוק.

ז. להלן נוסח החוק המוצע:

הצעת חוק לתיקון חוק סמכויות לשם שמירה על ביטחון הציבור (תיקון מס' ...), התשע"ח–2017

תיקון סעיף 2 1. בחוק סמכויות לשם שמירה על ביטחון הציבור (תיקון מס' 5 והוראת שעה) בסעיף 2 במקום המילים "ייג בטבת התשע"ח (31 בדצמבר 2017)" יבואו המילים "ט"ז בטבת התשפ"א (31 בדצמבר 2020)".

ח. דברי הסבר:

בשנת 2016, חוקק חוק סמכויות לשם שמירה על ביטחון הציבור (תיקון מס' 5 והוראת שעה), התשע"ו – 2016. בין היתר, תיקון זה העניק לשוטרים סמכות לחפש על גופו של

² ס"ח התשס"ה, עמ' 758; התשע"ד, עמ' 737.

אדם במקום המוכרז כמועד לפעילות חבלנית עוינת, כך שתאפשר עריכת חיפוש אף אם לא התעורר חשד מוקדם לגבי אותו אדם בנוגע לנשיאת נשק או שימוש בו. המטרה הייתה להעמיד לרשות המשטרה מכלול של סמכויות המיועדות לתת מענה למלחמה בארגוני הטרור. כדי למזער את הפגיעה בזכויות הפרט צומצמה מטרת החיפוש לאיתור כלי נשק בלבד והוגבלה במקום ובזמן.

המצב הביטחוני המורכב מחייב כי למשטרת ישראל יהיו מגוון כלים אותם יוכלו להפעיל בהתאם למצב בשטח. משטרת ישראל השתמשה עד כה במשורה בסמכותה להכריז על מקום כמועד לפעילות חבלנית עוינת, מתוך מחשבה על האיזון המורכב שבין הפגיעה בזכויות הפרט לצורך בשמירה על ביטחון הציבור.

על כן, יש מקום להאריך את הוראת השעה הצמודה לתיקון מס' 5 לחוק בשלוש שנים נוספות, על מנת שמשטרת ישראל תוכל להמשיך ולבחון את התועלת הכרוכה בשימוש בכלי זה.